



Министерство на околната среда и водите

---

## ***Инвестиционни приоритети и начини за тяхното финансиране в България***

**Семинар: Модернизиране на енергийните системи чрез  
инструменти на  
Европейската схема за търговия с емисии –  
12 ноември София**

**Боряна Каменова  
Директор на Дирекция „ПИК“  
МОСВ**



## Дългосрочни цели за намаляване на ЕПГ

### ➤ Споразумението от Париж от 2015 г.

Milestone за дългосрочните цели по климата – ограничаване на покачването на глобалната средна температура далеч под 2°C в сравнение с прединдустриалните стойности с усилия за ограничаването ѝ до 1,5°C

### ➤ Директива 2003/87/ЕО

Реформирана СТЕ – основен инструмент за постигане на обвързваща цел на ЕС до 2030 г. от най-малко -40 % спрямо равнищата от 1990 г.



## Министерство на околната среда и водите

*Инвестиционни приоритети и начини за тяхното финансиране в България*

### Директива 2003/87/ЕО - Реформирана СТЕ в IV-та Фаза

- насърчава намаляването на емисиите на парникови газове по разходно ефективен и икономически ефикасен начин.
- цели ограничаване на парниковите газове от енергоемки промишлени отрасли, производители на електроенергия и авиокомпани
- допринася за справяне с излишъка от квоти на пазара на въглерод
- стимулира иновациите в областта на нисковъглеродните технологии и тяхното използване



## **Инвестиционни приоритети в реформираната СТЕ – разходо-ефективен и конкурентоспособен преход към нисковъглеродна икономика**

- подобряване на енергийната ефективност
- модернизация на енергийните мрежи, вкл. тръбите за топлофикация и мрежите за пренос на електроенергия
- справедлив преход – пренасочване, преквалификация, образование
- повишаване на енергийната ефективност в транспорт, сгради, селско стопанство и отпадъци





## **Инвестиционни приоритети в реформираната СТЕ - разходо-ефективен и конкурентоспособен преход към нисковъглеродна икономика**

- увеличаване на междусистемните връзки
- производство и използване на електроенергия от възобновяеми източници
- подпомагане на инсталации за производство на електроенергия с цел модернизация, диверсификация и устойчива трансформация на енергийния сектор



## Министерство на околната среда и водите

*Инвестиционни приоритети и начини за тяхното финансиране в България*

### ФОНД ЗА МОДЕРНИЗАЦИЯ

- Подкрепяните инвестиции са в съответствие с целите на законодателството на ЕС и на Парижкото споразумение
- 2% от тържните квоти на ЕС, от които 5,84% за България
- Не финансира съоръжения за производство на енергия, които използват твърди изкопаеми горива, с изключение на ефективни и устойчиви топлофикационни мрежи /дерогация за България и Румъния/
- Най-малко 70% се използват за приоритетни инвестиции, определени в Директивата за СТЕ
- Структура - ДЧ, Инвестиционен комитет, ЕИБ



## Министерство на околната среда и водите

*Инвестиционни приоритети и начини за тяхното финансиране в България*

### БЕЗПЛАТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КВОТИ – ДЕРОГАЦИЯ ПО ЧЛ. 10В

- Подкрепяните инвестиции са в съответствие с целите на законодателството на ЕС и на Парижкото споразумение
- Представлява до **40% от общия дял на тържните квоти на ДЧ**;
- **40% могат да бъдат повишени до 60% за ДЧ, които получават допълнителни квоти за солидарност и растеж /в т.ч. и България/;**
- **Финансират се до 70% от размера на инвестицията, останалата част се набавя от частноправни субекти;**
- Въведен е **праг от 12,5 млн. евро**, който определя съответната процедура – тръжна или обективен избор
- Срок на действие - 31 декември 2030 г.



## Министерство на околната среда и водите

Инвестиционни приоритети и начини за тяхното финансиране в България

Допълнителни  
квоти за  
солидарност и  
растеж

Опция за захранване  
на портфолиото във  
Фонда -  
по преценка на ДЧ

Остатък от  
квоти по  
дерогацията  
по чл. 10в

Портфолио във  
Фонда за  
модернизация





## Министерство на околната среда и водите

*Инвестиционни приоритети и начини за тяхното финансиране в България*

МФР

2021-2027

- Реформите в прехода към нисковъглеродна икономика изискват съответния финансов ресурс
- 25% от бюджета, предвиден в ключовите елементи на новата МФР, е насочен към дейности по климата



## Министерство на околната среда и водите

Инвестиционни приоритети и начини за тяхното финансиране в България

МФР  
2021-2027

- **Програма LIFE** – общ бюджет от € 5,45 млрд., от които 17% за изменение на климата и 18% за прехода към чиста енергия
- **Инструмент за съседство, развитие и международно сътрудничество – NDICI** – € 30 млрд. за постигане на целите по климата
- **ОСП** – 40% да допринасят за дейности по климата
- **Европейски фонд за регионално развитие** – 30% от € 273 млрд.
- **Кохезионен фонд** – 37% от € 100 млрд.
- **Connecting Europe Facility** - € 8,6 млрд. за дейности в енергийния сектор



### **В извод**

- ЕС прие единна линия и амбициозни политики по климата за периода след 2020, които ДЧ и България следва да изпълняват.
- Преходът към нисковъглеродна икономика за ДЧ с нисък БВП, сред които и България, е вече предизвикателство и изисква сериозен финансов ресурс.
- Новата МФР залага солиден дял от бюджета на ЕС за дейности по климат и енергетика.
- Новото законодателството предвижда и механизми за финансово подпомагане, по които България е бенефициер.
- За извличане на потенциала им ще бъде необходим ясен контур на приоритети, диалог със заинтересованите страни, мобилизация на политически решения и експертен потенциал.



## Министерство на околната среда и водите

---

*Инвестиционни приоритети и начини за тяхното финансиране в България*

Благодаря за вниманието!